

DGA Pensioenadvies 3.0

In de Wet op het Financieel Toezicht (WFT) heeft de DGA een eigen positie gekregen waarbij grenzen zijn gesteld aan het aandachtsgebied van de WFT pensioenadviseur door onderscheid te maken tussen een pensioentoezegging in eigen beheer en een extern verzekerde regeling bij een professionele pensioenverzekeraar. Vanuit het oogpunt van de wetgever ligt de focus dus primair op verzekerbare oplossingen.

In de dagelijkse pensioenadviespraktijk lopen de aandachtsgebieden van accountant en pensioenadviseur echter door elkaar heen waardoor de rolverdeling en verantwoordelijkheden onduidelijk kunnen zijn.

In deze paper zal nader worden ingegaan op de rolverdeling en zullen tools worden aangereikt om de brug te slaan tussen deze aandachtsgebieden

Positie pensioenverzekeraars

De wet Verhoging AOW en Pensioenrichtleeftijd (wet VAP 2014) is een goed voorbeeld waarbij de informatiekloof tussen pensioenverzekeraars en toezeggende vennootschap duidelijk is geworden. We zagen dat pensioenverzekeraars om nadere informatie vroegen, ongevraagd aanpassingsvoorstellen verzonden en zelfs (4%-garantie)polissen royeerden na toepassing van de negatieve optie.

Handelingen dus, die geen enkel verband hebben en zelfs kunnen conflicteren met de pensioentoezegging door de vennootschap met alle gevolgen (ook voor u als adviseur!) van dien. Het feit dat eind 2013 en begin 2014 veel kantoren haar DGA pensioenportefeuille overdroegen naar een ander kantoor bevorderde een duidelijke communicatie niet altijd. Na informatieverstrekking door de pensioenadviseur werd in veel gevallen door de professionele pensioenverzekeraar schriftelijk medegedeeld dat bij een onbepaald deel "eigen beheer" de pensioentoezegging verder een zaak was van de vennootschap waarbij de polis ongewijzigd in stand kon blijven.

Vanuit de professionele pensioenverzekeraar is dit begrijpelijk, ze streeft terecht naar een (fiscaal) compliant pensioendossier maar in de praktijk is hiervan geen sprake door de beperkende werking van de aandachtsgebieden. Wel is weer eens duidelijk geworden dat polissen zijn opgemaakt zonder de werkelijke uitgangspunten te kennen (art. 5 Wft 'Ken-uw-klant-principe) en pensioenbrieven zijn verzonden zonder een check of deze daadwerkelijk getekend retour zijn gekomen of naast een pensioenovereenkomst in eigen beheer lopen.

Positie accountants

Tegelijkertijd zien we veel accountants deze actualiteiten aangrijpen om in veel gevallen het advies te geven om de opbouw dan maar verder te stoppen. Onder meer in het besef dat de fiscale en commerciële waarde al jaren uit de pas lopen in combinatie met het feit dat de DGA pensioenproblematiek gecompliceerd is geworden, er sprake is van een verplichte uitkeringstoets/pensioendividendoets en onder meer de recente gedachten van de politiek over de toekomst het DGA pensioen gepubliceerd zijn.

Er wordt een addendum opgesteld en daarmee lijkt de zaak afgedaan. Veelal ontbreekt een opgave van de premievrije aanspraken, afspraken over indexatie, AVA notulen en/of een vaststellingsovereenkomst.

Los van mogelijke implicaties door de collectieve gelijkwaardigheidstoets, kan dit leiden tot onduidelijkheid, discussie of claims, niet alleen vanuit fiscaal oogpunt maar ook civiel ten opzichte van de uitkeringsgerechtigden. Denk hierbij aan een scheiding of latere vervreemding van de aandelen waarbij de zeggenschap niet meer bij de DGA berust en er géén duidelijke afspraken zijn vastgelegd.

Uiteraard kunnen er legitieme argumenten zijn om de verdere opbouw te staken maar vaak ontbreekt het aan een onderbouwing en een gedegen risicoanalyse van de bestaande toezegging zoals de werkelijke verplichtingen m.b.t. nabestaanden- en arbeidsongeschiktheid en de indexatieverplichtingen over de premievrije aanspraken. Daarnaast wordt er vaak geen alternatieve oplossing geboden om het beoogde doel, het treffen van een oudedag- of nabestaandenvoorziening als invulling van de verzorgingsgedachte, wel te bereiken.

Ook hier speelt de WFT en haar onderdeel “advies en bemiddeling” een beperkende rol, immers de adviesrol bij alternatieve oudedagsvoorzieningen is neergelegd bij andere adviseurs, veelal geen accountants, die mogelijk geen volledig beeld hebben van de DGA problematiek.

Positie DGA pensioenadviseur 3.0

In onze beleving richt de advisering en monitoring van het DGA-pensioen zich op zes hoofdrubrieken, te weten;

1. de fiscaliteit;
2. de juridische omgeving;
3. de vermogensvorming;
4. de directe en indirecte risico's;
5. de verslaglegging;
6. de algehele communicatie.

Dit betekent dat de DGA pensioenadviseur, of deze nu de rol van accountant/fiscalist heeft of als WFT pensioenadviseur, in staat dient te zijn het gehele traject te overzien waarbij een keuze voor (deels) intern of extern eigen beheer tot de aandachtsgebieden behoort. Hierbij behoort dus ook de pensioen BV, de dekkingspolis, de externe pensioenrekening of de extern verzekerde pensioenregeling als Pensioenwet polis en als een hoofdstuk IIB LB polis.

Vanuit dit perspectief betekenen de mogelijkheden voor de DGA om zijn oudedagsvoorziening zeker te stellen een vorm van inkomens- of vermogensplanning. De pensioenregeling welke volgt uit een toezegging van de vennootschap aan de DGA kan hier onderdeel van uitmaken. Binnen deze inkomens- of vermogens planning dient de pensioenadviseur als risicomanager zich een beeld te vormen van het gewenste besteedbare inkomen bij pensionering, overlijden en arbeidsongeschiktheid waarbij duidelijk dient te zijn welke definitie er geldt voor “inkomen” en de risicoacceptatiegraad van de DGA en diens vennootschap en het dividendbeleid.

Dit betekent een objectieve benadering van het DGA Pensioenvraagstuk waarin geen plaats is voor een eventuele vooringenomenheid over verzekeren of eigen beheer. Het pensioenadagium dient te zijn:

Het door de DGA pensioenadviseur te hanteren standpunt dient dus te zijn, dat voorafgaand aan een specifieke inventarisatie en analyse altijd sprake is van kenmerken van verzekeren en kenmerken van eigen beheer.

De specifieke situatie, op het specifieke moment, gekoppeld aan de wens van de DGA bepaalt pas of het kenmerk zich toont als voor- of nadeel.

Uitgangspunten advies

De jaarlijkse pensioenberekening voor de jaarrekening is dus onze optiek niet het eindpunt maar het startpunt van het advies. Pensioen vergt immers duidelijke communicatie over de inhoud van de pensioenregeling en de risico's voor de vennootschap zowel tijdens de opbouw en uitkeringsfase.

DGA Pensioen Monitor heeft in haar samenwerking met FinAct als ontwikkelaar voor pensioensoftware meerdere tools ontwikkeld die de DGA pensioenadviseur ondersteunen bij deze communicatie. Deze tools bestaan onder meer uit compliance onderdelen zoals een inventarisatieformulier waarin niet alleen de specifieke risico's van het DGA pensioen worden behandeld zoals de WFT voorschrijft maar deze doortrekt naar alle vormen van pensioenopbouw.

Daarnaast kan met een jaarlijkse DGA UPO de stand van zaken worden weergegeven en kan de vennootschap op een heldere wijze inzicht worden gegeven in de dekkingsgraad en de diverse uitkeringsscenario's. Dit sluit aan bij het Wetsvoorstel Pensioencommunicatie d.d. 29 november 2013 en geldt ook voor de vennootschap als verzekeraar van de DGA.

Onze ervaring leert dat inzicht hierin leidt tot gefundeerde keuzes voor de opbouw van een, zowel bij de DGA als de vennootschap, passende oudedagsvoorziening.

Kennis, vaardigheden en toepassingen

Om de pensioenadviseur te ondersteunen naar een deskundige DGA pensioenadviseur met een herkenbare positie die recht doet aan zijn urenverklaring is een specialistische DGA Pensioenadvies opleiding ontwikkeld. Hierin maakt, middels praktische casuïstiek, de adviseur kennis met de software, haar toepassingen en integrale adviesmogelijkheden.

Een van de onderdelen hierbij zijn de drie DGA adviesleidraden die zijn geschreven met als thema "eigen beheer en verzekeren", "vermogensontwikkeling" en uitvoerbaarheid en betaalbaarheid. In deze leidraden worden vragen geformuleerd die de pensioenadviseur bredere en diepere informatie oplevert over de DGA en zijn vennootschap.

Lezers van deze paper die de leidraad "thema vermogensontwikkeling vennootschap" wensen te ontvangen kunnen dit kenbaar maken door een mail te zenden naar info@dgapensioenmonitor.nl

Arnhem, 2014

Drs. Aloys Harmsen MFP FFP

(Associate Partner Finact Software)